

Si la ràdio és veu, aquestes són les veus de la nostra ràdio

Les nou dècades viscudes per la ràdio gironina han deixat un reguitzell de veus imprescindibles, sobretot dels primers anys. Veus que eren la companyia de totes les llars, la unió amb el món, amb la diversió, amb les novetats. Veus, moltes d'elles, icòniques.

Text > **JOSEP GUARDIOLA**, periodista
JOSEP PLAZAS, periodista i tècnic de so

Ha quedat per a la història que Francina Boris va ser la primera veu que va sonar a Ràdio Girona. El seu missatge va ser clar i contundent: «Aquí Ràdio Girona. Aquí EAJ-38 Ràdio Girona. Amics, volem que escolteu aquesta emissora [...], ara tenim una veu», van ser les seves primeres paraules. Tenia només divuit anys i des d'aquell dia va escriure una història d'amor i dedicació amb el mitjà que va durar fins a la seva mort, als noranta-vuit anys. En el seu currículum destaca el programa *Nostra dansa*, dedicat a la informació sardanista; els *D'ací i d'allà*, *d'un clar país*; *Dreceres de la nostra llengua* o *Què en sabem, de Catalunya*, ja que sempre va tenir un marcat sentit català, que la portava a corregir i assessorar altres companys de l'emissora.

Una altra de les veus icòniques dels primers temps de la ràdio gironina és Jaume Teixidor, autor d'infinitat de programes i espais, entre els quals destaquen *Buscando la fama*, realitzat als anys setanta, o *Radio festival*, amb el qual es va obrir la porta a centenars de presentacions a discoteques i festes majors i populars a tota la demarcació.

Tot això, en un moment en què els locutors de ràdio no es dedicaven a fer un programa concret, sinó que d'ells depenia la continuïtat del matí o la tarda. Ells eren les veus de les notícies, o dels consells comercials, que interpretaven

>> Maria Gisbert i Julián Martín.

>> L'alcalde de Girona, Joaquim Nadal, entrevistat per Josep Maria Amargant al programa El ciutadà té la paraula, a Ràdio Girona. Any 1986. Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI (MARISA MORILLO).

Ells eren les veus de les notícies, o dels consells comercials, que interpretaven en directe. I, per descomptat, eren els encarregats de presentar la música i les estones de connexió amb els oients.

en directe. I, per descomptat, eren els encarregats de presentar la música i les estones de connexió amb els oients. Així, el record de la veu i els programes de l'anomenat Jaume Tex, que en el seu moment va canviar Ràdio Girona per La Voz de Gerona, ràdio sindical muntada posteriorment, encara perduren en l'actualitat.

Al costat de Francina Boris i Jaume Teixidor, hi ha altres personalitats radiofòniques, com Anna Donato, locutora substituïda en el seu moment, però amb anys de ràdio a l'esquena i que recorda el programa *Resurrexit*, de Narcís-Jordi Aragó, com un dels millors programes que s'han fet mai. També cal destacar en aquesta època els noms de Pepe Vilà, Carme Delgado, Manolita Iglesias o Ernest Mascort, dedicat aquest darrer a la informació esportiva, fins que li va agafar el relleu Narcís Planas, a principis dels anys seixanta.

Amb Planas, els esports van fer un gir definitiu a la ràdio, ja que va impulsar programes de cap de setmana tan recordats com *Sábado deportivo*, *Dominical deportes* o *Última hora deportiva*, i també el diari *Micrófono deportivo*. Planas també va fer famosa la seva característica veu pel fet de ser la de les retransmissions dels partits del Girona FC.

Era aquesta una època en què una joveneta Mari Gisbert començava a deixar sentir la seva veu a La Voz de Gerona, emissora que amb els anys passaria a ser Ràdio Cadena i més tard Radio Nacional. Era polivalent i això la portava a fer programes de tota mena, sempre amb un to perfecte de dicció, com manaven els cànons del moment. Tan bona era la seva veu, que va gravar diversos discs.

Mari Gisbert va ser molts anys la parella radiofònica de Julián Martín, locutor de parla castellana que després de passar per emissores de Mèrida, Mallorca i Santiago de Compostel·la va arribar a Girona gairebé de casualitat. Va fer-ho per quedar-s'hi i establir la seva veu com una de les recordades en la història d'aquesta ràdio gironina.

Mari Gisbert i Julián Martín van compartir ones amb dos personatges clau en l'apartat d'informació: Joan Albert Argerich i Miquel Diumé. Argerich, nascut a Barcelona, va ser la primera veu de Ràdio 4, estrenada el 13 de desembre del 1976; també la cara visible dels informatius de Catalunya de RTVE. Més tard va fer tasques de direcció, tant en l'àmbit gironí com en el català, i no ha deixat mai de realitzar programes divulgatius, sempre vinculats al territori.

Per la seva banda, la carrera de Miquel Diumé és la d'un jove entusiasmada per la ràdio, que en el seu dia va tenir una oportunitat que li va convertir aquesta passió en un rigor informatiu sempre destacat pels seus mateixos companys de feina.

Maria Jesús Medina o Josep Maria Amargant serien també dues veus a tenir en compte dels anys inicials de la ràdio gironina. Locutors de continuïtat que van deixar gravada en la memòria la seva manera de fer i que, més enllà del micròfon, també compaginaven amb tasques tècniques o d'espais publicitaris.

Uns temps en els quals caldria no oblidar tampoc el nom d'Enric Frigola, iniciat a la ràdio gironina, però més conegut per haver fet tasques de direcció a diversos mitjans de fora de la demarcació. Ell va ser qui va donar la primera oportunitat a Miquel Diumé.

Paral·lelament, Joan Viñas Bona és més recordat per les campanyes benèfiques nadalenques o els programes infantils fets en l'àmbit català que pels seus inicis a Ràdio Girona, de la qual va ser una figura important.

I si de programes icònics va la cosa, res com els d'un personatge absoluta-

>> Anna Donato.

>> El periodista Miquel Diumé, davant els micròfons de RTVE, el 1981. Foto: INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona. Fons Joan Comalat (Joan Comalat).

>> Lluís Baena, Narcís Carreras, Paco Baso i Àngel Rodríguez, amb Bertín Osborne.

Totes aquestes veus tenen una importància cabdal en unes dècades en què la ràdio era el mitjà per excel·lència. D'aquí que les veus que cada dia se sentien fossin poc menys que de la família a totes les llars.

ment singular: Maurici Duran. Fill de pagesos i procurador a les Corts, es va erigir en un gran comunicador a través de *Fem petar la xerrada* i *La pagesia*, programes en què repassava tot el que tenia a veure amb el bestiar i els productes de la terra. La seva era una de les hores de ràdio més escoltades de la setmana, i hi participava l'abans esmentat Josep Maria Amargant.

I en una època ja una mica posterior, una nova fornada de locutors, amb noms com els de Mateu Ciurana, Quim Lladó, Paco Baso o Narcís Carreras, la majoria encara en actiu i que són el vincle d'aquella primera ràdio amb l'actual.

De Ciurana —que, menys esports, ha fet de tot— se'n recorden els programes despertadors i magazins amb un nom propi: el del gall Celdoni, que amb el seu cant va ser l'encarregat durant molt temps de donar el bon dia a l'audiència, a inicis dels anys vuitanta.

Quim Lladó va ser un locutor polivalent a La Voz de Gerona, però amb passió per treure la unitat mòbil al carrer, faceta en la qual va ser precursor. Això li va permetre cobrir tota mena d'actes i ser testimoni de fets realment importants en la societat gironina.

Narcís Carreras és el locutor més marcadament musical de tots els esmentats, en una ràdio gironina en què ja s'obria forat aquest vessant i del qual ell va ser una de les veus cabdals dels primers anys. Locutor jove i de moda, va arribar a gravar un disc i a estar a les llistes dels més escoltats.

També va ser cantant en el seu dia Paco Baso, tot i que la fama radiofònica li va arribar amb el programa *So de nit*, dedicat a la música que era actual als anys vuitanta. També va tenir una època daurada amb el programa *Els pitis*, dedicat als més petits de la casa.

El seu saber fer amb el micròfon el va portar, com a Narcís Carreras, a presentar actes de tota mena gairebé cada setmana. I en aquest capítol tampoc pot faltar la figura de Salvador Carral, el rei indiscutible dels programes de participació dels oients.

Totes aquestes veus tenen una importància cabdal en unes dècades en què la ràdio era el mitjà per excel·lència. No competia contra les televisions i gairebé no hi havia competència entre emissores. D'aquí que les veus que cada dia se sentien fossin poc menys que de la família a totes les llars.